

Zpravodaj města Vidnavy

1/2021

leden - březen 2021

MILÍ OBČANÉ.

*Přejeme vám příjemné jarní dny,
hlavně hodně zdraví a pohody.*

*Zastupitelé a pracovníci
Městského úřadu Vidnava*

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané.

Rok 2021 bude pravděpodobně plný různých změn a bude u každého z nás záležet na tom, jak se k čemu postavíme...

Přes krizi, která kvůli pandemii nemoci Covid-19 nastala, budeme dál pokračovat v investicích potřebných pro rozvoj našeho města. Požádali jsme o dotaci na opravy komunikací a chodníků, rekonstrukci mostu pro pěší u parku, obnovu naučné stezky, opravu podlahy ve sportovní hale a další.

Mezi nejvýznamnější akce, které letos budeme realizovat, patří oprava místních komunikací v ul. Školní a v navazující části ul. Husova a 2. etapa oprav chodníků, tentokrát v ul. Hrdinů (od náměstí k budově pošty).

Vzhledem k protiepidemiologickým opatřením vlády budeme pořádat podle možností kulturní akce v první polovině tohoto roku spíše venku... Věřím však, že brzy dojde ke zlepšení situace a budeme se moci znovu vidat u společných aktivit! Přeji Vám krásný začátek jara a klidné velikonoční svátky.

Bc. Rostislav Kačora, starosta města

Informace z evidence obyvatel města 1.1.-10.3.2021

Ke dni 10.3.2021 má naše město 1238 občanů, z toho je 221 dětí ve věku do 18 let (115 chlapců a 106 dívek). Letos zemřeli 4 obyvatelé, přistěhovalo se 8 obyvatel, odstěhovaly se 4 osoby. Průměrný věk našich občanů je 42,8 let.

Bc. Renata Ruská

OZNÁMENÍ

Českého statistického úřadu o KONÁNÍ SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ a BYTŮ v ROCE 2021 v ČR

Podle zákona č. 332/2020 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 a o změně zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) bude na celém území České republiky přistoupeno ke sčítání lidu, domů a bytů (dále jen „sčítání“). Rozhodným okamžikem sčítání je půlnoc z pátku **26. března 2021 na sobotu 27. března 2021**. Fyzická osoba podléhající sčítání je povinna poskytnout zákonem požadované údaje. Sčítání je primárně navrženo jako online, tedy bez nutnosti kontaktu s dalšími osobami. Sčítání 2021 je povinné pro všechny osoby, které mají k rozhodnému okamžiku trvalý pobyt nebo přechodný pobyt nad 90 dnů na území ČR. Sečíst se musí každá taková osoba, bez ohledu na místo skutečného pobytu, věk, svéprávnost a zdravotní stav. Za osoby mladší 18 let, osoby omezené ve svéprávnosti apod. provádí sečtení jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo osoba k tomu oprávněná. Sčítání se týká i cizinců přítomných v ČR v rozhodný okamžik, s výjimkou diplomatů nebo cizinců s krátkodobým pobytem do 90 dnů.

Podrobnější informace naleznete na webu: www.scitani.cz

Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021 má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu www.scitani.cz nebo v mobilní aplikaci.

Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost

od 17. 4. do 11. 5. 2021 vyplnit a odevzdat listinný formulář.

Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři.

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

Kontroly - měření rychlosti!

S ohledem na bezpečnost ve městě byla dohodnuta další spolupráce s Policií ČR, která spočívá mimo jiné i ve zvýšené míře kontrol dodržování maximální povolené rychlosti uvnitř katastru města. Proto zde bude policie v těchto měsících provádět častěji kontroly měření rychlosti vozidel.

Chceme tak u nás docílit větší bezpečnosti osob a dopravy.

Odkládání odpadu u kontejnerů

Stále častěji někteří odhazují u kontejnerů na separovaný odpad různé věci, nábytek či velkoobjemový odpad, který sem rozhodně nepatří!

K tomu slouží náš sběrný dvůr, kam mohou občané Vidnavy během otvírací doby odvézt svůj velkoobjemový odpad, včetně např. starého nábytku. Město se zde u kontejnerů proto zaměří na důsledné kontroly a osoby odkládající nelegálně odpad mimo určená místa bude sankcionovat!

Kastrace je jedinou prevencí proti množení a utrpení koček - lze ji zčásti proplatit

Přeplněné kočičí útulky, koťata odhozená do popelnic či do škarpy, zvířata hladovějící na ulici. Stav, který způsobil člověk. Ten samý, který argumentuje, že kastrace je proti přírodě.

Přínos kastrace u zvířat je však zřejmý. Nejen, že kastrací koček i psů lze předcházet některým druhům rakoviny, ale může zabránit přemnožení zvířat a tím i jejich utrpení, toulání a šíření různých nemocí na další zvířata.

Vysoké finanční náklady, které si někteří nemohou dovolit, řeší dnes také kastrační programy propojené přímo se smluvními veterinárními lékaři. Ti kastraci zvířete, jehož majitelem je například důchodce s nízkým příjmem, provedou za čistě symbolický poplatek.

Je to investice, která se naší společnosti i kočkám jednoznačně vyplatí! Pak už kočky nebudou přivádět na svět další koťata, která nikdo nechce a kvůli banální virové nákaze třeba oslepnou nebo budou pomalu umírat...

Zdroj: Kastruj.cz

Co je kastrační program?

Kastrační programy zpravidla provozují útulky, příp. jiné organizace se zaměřením na ochranu volně žijících koček. Cílem programů je snížit počty toulavých koček prostřednictvím kastrací. Obce se často také podílejí.

Chci nechat kočku vykastrovat, ale nemám na to!

Některé kastrační programy umožňují kastrovat kočky a kocoury i soukromým osobám, a to buď že program uhradí celou kastraci nebo se na úhradě nákladů účastní i majitel, obvykle za symbolickou cenu.

Seznam kastračních programů:

FELITI kastruje - <https://www.feliti.cz/>

KasPro - <http://www.kasprocats.cz/>

Pozor kočka - <https://www.pozorkocka.cz/>

**VÁŠ KOCOUR
JE MŮJ TÁTA**

A TÁTA DALŠÍCH 40 KOČAT V SOUSEDSTVÍ

KAŽDÝ ROK

Zeptejte se vašeho veterináře na kastraci ještě dnes!

Kastrace vašeho kocoura zastaví rození a utrpení nechtěných koťat.

Kastruj.cz

Základní škola Vidnava

zve budoucí prvňáčky a jejich rodiče na

ZÁPIS DĚTÍ DO 1. TŘÍDY,

který se koná

ve čtvrtek 22. 4. 2021

od 14,00 do 16,00 hodin v ředitelně školy

**(motivační část s účastí dětí proběhne pouze, pokud to umožní
mimořádná opatření)**

**Více informací najdete na internetových stránkách školy na adrese
www.zsvidnava.cz**

Mateřská škola Vidnava

Zima a jaro v Mateřské škole Vidnava

Rok 2021 děti začaly tématem “Zasněžený svět“, děti si povídaly o změnách v přírodě v zimě, jak se staráme o zvířátka a ptáky. Pokračovali jsme tématem „ Jak chráníme své tělo a zdraví“, nejen sport a otužování je potřeba ve zdravém životním stylu.

Únor začal tématem „ Čím chci být“, kdy se děti seznamovaly s významem práce v různých profesích, hrály si na doktory, kominíky, pekaře, malíře i zedníky. Paní školnice dětem ukázala, jak se šije na opravdovém šicím stroji a co je práce švadleny.

V polovině února si děti užily masopustní čas, povídaly si o zvycích a tradicích tohoto období, vyvrcholením byl masopustní den v maskách ve školce, byl plný, zpěvu, tance, soutěžení.

V dubnu děti čeká příprava na zápis do ZŠ. Své dovednosti a vědomosti zdokonalují a rozšiřují teď i za pomoci rodičů při distanční výuce, kterou dětem připravují paní učitelky. Ještě před zápisem si „snad“ děti prohlédnou školu a navštíví kamarády v 1. třídě, s nimiž si děti na chvíli vymění role a vyzkouší si výuku v lavicích. Ti nám na oplátku ukáží, co vše už umí.

Tématem měsíce března a dubna je „Planeta Země“, budeme si povídat, co naši zemi škodí, jak jí chránit, co tu roste a kdo zde žije. Nakoukneme do pralesa, ZOO, do moře, ale i na dvorek.

I my se už moc těšíme na jaro a velikonoční svátky. Připravujeme pro děti hledání velikonočního pokladu, „Slet čarodějnic“ a další.....

*Přejeme všem krásné prožití
příchodu jara a hodně zdraví.*

Mgr. Eva Pavličíková, ředitelka školy

Přečetli jsme za vás... Životní osudy jednoho ze zakladatelů moderní ortopedie - rodák z Vidnavy prof. Adolf Lorenz

V únoru letošního roku uplynulo přesně 75 let od smrti jedné z nejvýznamnějších osobností lékařské vědy 20. století a čelného průkopníka chirurgické ortopedie, jehož novátorské vědecké metody umožnily (a stále umožňují) tisícům tělesně handicapovaných žít plnohodnotný život.

Adolf Lorenz se narodil 21. 4. 1854 ve Vidnavě. Lorenzův otec Johann pracoval jako hostinský a sedlák, jeho matka, Agnes, rozená Ehrlichová, pak pocházela ze statkářského rodu. Na svět přišel v domě čp. 98, který byl ovšem o 14 let později zbourán, načež se Lorenzovi přestěhovali do budovy, která ve Vidnavě stojí dodnes.

Poté, co v roce 1865 Lorenz absolvoval základní školu, odjel díky bratrovi své matky, benediktinskému mnichovi Johannu Ehrlichovi, do Štýrského Hradce, kde se začal učit oboru obchod se smíšeným zbožím. Protože však již od raného dětství vykazoval nadměrné intelektuální schopnosti, toto učení záhy opustil a nastoupil na gymnázium při benediktinském klášteře svatého Pavla ve městě Lavanttal, malebném místě ležícím uprostřed panenské korutanské přírody.

Následně se zapsal na vyšší střední školu v Klagenfurtu, kterou, přestože se musel permanentně potýkat s nedostatkem finančních prostředků, v roce 1874 úspěšně absolvoval a započal studia na lékařské fakultě Vídeňské univerzity. Na půdě této prestižní instituce celoevropského významu se Lorenzova materiální situace podstatně zlepšila, neboť si svá studia mohl financovat z poměrně slušného stipendia, které doplňoval z vlastních prostředků - coby domácí učitel poskytoval kondice mladíkům z majetných vídeňských rodin. K tomu si pilného a nesporně nadaného studenta záhy povšimli jeho profesori, což mu cestu ke vzdělání také výrazně ulehčilo. V únoru 1880 pak svá studia úspěšně završil získáním diplomu v oboru doktor medicíny.

Lorenzova alma mater však o mladého inteligentního lékaře nechtěla přijít, a tak jej zaměstnala jako asistenta na oddělení anatomie. Zajímavostí je, že právě v této době vyučoval Adolf Lorenz o čtyři roky staršího studenta Tomáše Masaryka, jehož tento vědní obor, zabývající se orgánovými soustavami člověka, živě zajímal. Lorenz si i po mnoha letech na Masaryka velmi dobře vzpomínal a tohoto svého studenta popsal mimo jiné jako zajímavého a rozhodného třicátníka a „melancholicky zirájícího Slovana, jemuž filosofie propůjčila zvlášť vážné vzezření.“ Úsměvným příběhem je pak Lorenzova vzpomínka na to, jak se Masaryk na poslední hodině na pitevně přemohl a rozhodl se vyzkoušet si práci patologa, přičemž se mu podařilo přeríznout „dva důležité nervy, velkou tepnu a několik šlach“. S Masarykem zůstal Lorenz nadále v kontaktu, což dokládá jejich vzájemná korespondence.

Díky spokojenosti Lorenzových nadřízených s jeho pracovními výsledky přestoupil mladý lékař na katedru chirurgie jako asistent profesora Johanna von Dumreichera. Ten však zanedlouho zemřel. Na místo přednosta I. chirurgické kliniky pak císař František Josef I. jmenoval v únoru 1881 profesora Eduarda Alberta (1841-1900), rodáka z českého Žamberka a již tehdy světovou kapacitu v oboru chirurgie, jenž se kromě lékařské vědy aktivně zajímal o českou literaturu a kterého také pojilo přátelství s řadou osobností českého kulturního prostředí. Tento císařův krok se brzy ukázal jako šťastný i pro kariéru samotného Lorenze, neboť si jej v únoru 1882 prof. Albert zvolil za svého asistenta a dokonce zástupce, což v profesní dráze mladého začínajícího vědce nepochybně představovalo významný krok.

V roce 1884 požádal Adolf Lorenz o habilitaci, kterou v srpnu bez obtíží složil (posudek mu dodal prof. Albert a prof. Theodor Bilroth) a stal se tak docentem „královské lékařské disciplíny“, tj. chirurgie. O dva měsíce později vstoupil do svazku manželského s Emou Lecherovou, dcerou šéfredaktora známého deníku Die Presse, a o rok nato se jim narodil první syn Albert (1885-1970).

Lorenzovou slibně se rozvíjející dráhu úspěšného chirurga však již za dob studií výrazně ohrozila nepříjemná událost, která ovšem v konečném důsledku a pohledem dneška byla pro rozvoj medicíny více než šťastnou. Protože ještě na konci předminulého století lékaři operovali bez ochranných rukavic, byli nuceni jako dezinfekční prostředek používal velmi agresivní roztok z kyseliny karbolové, kterým kromě rukou omývali i rány a operační nástroje.

U Lorenze se na tento příspěvek záhy objevila těžká alergie doprovázená rozsáhlým ekzémem na ruce, kvůli čemuž musel dokonce odejít na zdravotní dovolenou.

Přestože odpočinkový čas zužitkoval napsáním své habilitační práce, tato nepříjemná skutečnost mu de facto znemožnila pokračovat v dráze chirurga (k operačním zákrokům se mohl vrátit až díky Halstedovu vynálezu gumových rukavic v roce 1889). Lorenz tedy začal uvažovat o možnosti otevření soukromé lékařské praxe a tím vlastně o rezignaci na dráhu perspektivního vědce, k čemuž nedošlo jen díky jeho dlouholetému učiteli Eduardu Albertovi. Prof. Albert ve snaze neztratit svého nejlepšího studenta a potencionálního pokračovatele Lorenzovi doporučil, aby se namísto chirurgie zaměřil na obor, jenž byl tehdy zatím v plenkách, ale o nějž se oba lékaři již živě zajímali na tzv. „suchou chirurgii“, tj. na ortopedii. V tomto oboru se Adolf Lorenz postupně vypracoval na jednoho z největších světových odborníků.

Krátce po radě prof. Alberta se Lorenz vydal na studijní cestu po monarchii, aby na jednotlivých lékařských pracovištích zkoumal nejnovější poznatky o ortopedii. V této době se dokonce osobně setkal s císařem, jenž se prý mladému doktorovi otevřeně přiznal, že vlastně vůbec netuší, o čem v té ortopedii vlastně jde. Lorenz mu pohotově odpověděl, že se jedná o vědu, „která pokřiveným umožňuje chodit rovně, a těm, kteří jsou upoutáni na lůžko, pomáhá chodit vůbec“.

Ve svém oboru se Lorenz zaměřil na léčbu vrozených dysplazií kyčelního kloubu, skoliózy páteře, deformit končetin a celkově abnormalit lidské kostry, zejména pak u malých dětí. Zvolil ovšem v té době zcela novátorskou metodu: z důvodu častých úmrtí pacientů na sepsi (otrava krve) se Lorenz rozhodl vyhýbat vnitřním operativním zákrokům a namísto nich se pokoušel vytvořit alternativní způsob léčby těchto poruch. Jeho lékařské postupy se ovšem zpočátku setkávali s řadou komplikací. Poučen nezdary svých dosavadních lékařských postupů se Lorenz po návštěvě Říma v roce 1894 inspiroval technikou nekrvavé repozice, jejímž autorem byl italský lékař A. Paci. Na základě této medicínské teorie svoji techniku léčby Lorenz postupně zdokonalil (dodnes tato metoda nese název Paciho-Lorenzova) a na svém přednáškovém turné po Evropě o ni mezi svými kolegy rozšiřoval povědomí. V roce 1923 byl Adolf Lorenz nominován na Nobelovu cenu. Ta mu však unikla rozdílem pouhého jednoho hlasu (laureáty se tehdy stali F. Banting a J. Macleod za objev léčivých účinků inzulínu). Jako jistý druh satisfakce (kterou by Lorenz, kdyby žil, nepochybně přijal) bylo, že přesně o 50 let později získal Nobelovu cenu za fyziologii a lékařství jeho mladší syn Konrad (1903-1989), zakladatel moderní etologie (podobor zoologie, jehož základ spočívá ve výzkumu vrozeného chování zvířat), který se svými filozoficko-přírodovědnými úvahami řadí mezi největší ekologické myslitele 20. století.

V roce 1935 kontaktovali Adolfa Lorenze představitelé jeho rodné Vidnavy, aby jej pozvali na sraz absolventů tamní školy. Při této příležitosti zamýšleli zhotovit svému nejznámějšímu rodákovi pamětní tabuli, k jejímuž zhotovení přirozeně potřebovali Lorenzovou podobiznu, nejlépe pak profesora samotného. Ten však zrovna pobýval ve Spojených státech a nemohl se tak na pózování osobně dostavit. Nechal proto do Vidnavy zaslat svoji fotografii, na jejímž základě jesenický sochař Josef Obeth vytvořil Lorenzovou mramorovou pamětní desku. V srpnu téhož roku Lorenz skutečně do Vidnavy zavítal a osobně se zúčastnil slavnostního odhalení pamětní tabule, jenž je dodnes umístěna na vidnavském náměstí na stěně domu čp. 66.

Svoji celoživotní nezdolnou pílí a zejména pak díky tisícům těch, kterým jeho ortopedické techniky pomohli a pomáhají, si Lorenz vybudoval ten nejpevnější pomník, jakého se člověku může dostat.

Matěj Matela, odborný pracovník Vlastivědného muzea Jesenicka

Text vznikl přepracováním článku uveř. v Kulturní revue Olomouckého kraje 1/2016.

Vážení spoluobčané,
s lítostí Vám sděluji, že zdravotní stav mi již neumožňuje zajišťovat pro Vás plnohodnotnou kvalitní lékárenskou péči, na kterou jsme byli všichni v uplynulém čtvrtstoletí zvyklí.

Jakmile Covid umožní, musím se podrobit náročné operaci s následnou rehabilitací. Pro částečné zastoupení v daném období jedním se zkušeným kolegou o mé náhradě tak, aby provoz lékárny byl co nejméně narušen a tradice nejstarší lékárny v regionu nebyla ukončena. Konkrétní termíny budou dle vývoje včas upřesněny.

Děkuji i za částečné pochopení a Vaši spolupráci tak, aby bylo možné se na podzim zase s Vámi ve vidnavské lékárně setkávat.

PharmDr. Vít Starý

Pobočka Intervenčního centra v Jeseníku poskytuje pomoc osobám ohroženým domácím násilím i v době nouzového stavu bez omezení

Jesenická pobočka **Intervenčního centra Olomouc**, se sídlem v **Poradně pro rodinu Jeseník, Dukelská 436/15** svou činnost v době nouzového stavu nijak neomezila.

Je zde k dispozici osobám ohroženým domácím násilím, nebo osobám čelícím nebezpečnému vyhrožování v návaznosti na prožité domácí násilí, ale i lidem, kteří hledají informace o možnostech pomoci někomu blízkému, jenž domácí násilí prožívá.

Domácí násilí nabývá mnoha forem (násilí fyzické, psychické, sexuální), děje se opakovaně, v soukromí mimo kontrolu veřejnosti. Intenzita násilných incidentů se stupňuje a vede ke ztrátě schopnosti je včas zastavit.

Služba intervenčního centra (IC) nabízí komplexní podporu a pomoc. Přímou na pobočce v Jeseníku je k dispozici Mgr. Zuzana Archelová, sociální pracovnice a kontaktní pracovnice pro problematiku domácího násilí. Součástí služby intervenčního centra je ale i psychologická pomoc a právní poradenství. Na pobočce v Jeseníku lze tedy dojednat i konzultaci s psycholožkou IC, Mgr. Martinou Novákovou a právničkou IC, Mgr. Ilonou Mlčákovou, které dle potřeby na pobočku dojíždějí.

Intervenční centrum poskytuje svou službu bezplatně, je možno zde vystupovat i anonymně. Osobní konzultaci na pobočce v Jeseníku je možné si domluvit na tel. **736 472 158**. Kontaktní pracovnice je na tomto telefonním čísle dostupná v pracovních dnech: v pondělí a ve středu - 8:00 - 12:00 hod. a 13:00 - 17:00 hod., v ostatní pracovní dny v rozmezí 8:00 - 12:00 hod. a 13:00 - 15:00 hod.

Více informací ke službě intervenčního centra lze nalézt dále na webových stránkách Střediska sociální prevence Olomouc, <https://www.ssp-ol.cz/intervenčni-centra/rozcestnik>.

Mgr. Zuzana Archelová, kontaktní pracovník pro domácí násilí

E-mail: archelova@ssp-ol.cz

Středisko sociální prevence
Olomouc

Zpravodaj města Vidnavy vydává MěÚ Vidnava, Mírové nám. 80, Vidnava
- registrován na MK ČR pod č.: MK ČR E 16260 (www.vidnava.cz).

IC organizace 00303585, tel.: 584 435 185, e-mail: podatelna@vidnava.cz
Náklad 550 ks, číslo 1/2021, vydáno dne 12.3.2021. Zpracovala Bc. Renata Ruská.